

Δραστηριότητα 2.2.2: Ο Χάρτης της Ισχύος

Προσαρμογή από:

♦ Paul Kivel. (2002). The Power Chart Revisited. Ανακτήθηκε 10 Απριλίου 2010 από: www.paulkivel.com/articles/powerchartrevisited.pdf

♦ Family Violence Prevention Fund. Power Chart (προσαρμογή από Paul Kivel: www.paulkivel.com). Ανακτήθηκε 15 Σεπτεμβρίου 2005 από: <http://toolkit.endabuse.org/Resources/PowerChart.html>

Σύντομη Εισαγωγή

Παρότι οι άνδρες έχουν μεγαλύτερη ισχύ στην κοινωνία σε σύγκριση με τις γυναίκες, το φύλο δεν αποτελεί το μοναδικό παράγοντα όταν εξετάζονται διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες. Πολλοί άνδρες ανήκουν και σε κάποια “καταπιεσμένη” ομάδα ανάλογα με το οικονομικό, θρησκευτικό και μορφωτικό τους επίπεδο, την εθνικότητα κλπ.

Μαθησιακοί Στόχοι

- ♦ να ξεκινήσει μια συζήτηση για την ισχύ και την καταπίεση στην κοινωνία
- ♦ να εξερευνήσουν ποιες ομάδες έχουν ισχύ στην κοινωνία και να συζητήσουν δικές τους εμπειρίες, όπου είχαν ή δεν είχαν ισχύ, να αναγνωρίσουν τους παράγοντες που νομιμοποιούν την καταπίεση και να καθοδηγηθούν προς την ανάπτυξη ενσυναίσθησης για τις πληθυσμιακές ομάδες που δεν έχουν ισχύ, καθώς και να συζητήσουν τρόπους αντίστασης και τα οφέλη που προκύπτουν από την προσπάθεια τερματισμού της έμφυλης βίας.

Υλικό & Προετοιμασία

- ♦ Μεγάλο φύλλο χαρτιού
- ♦ Κολλητική ταινία
- ♦ Μαρκαδόροι

Προτεινόμενη βήμα-προς-βήμα διαδικασία

- 1** Χρησιμοποιώντας ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού, τραβήξτε δύο κάθετες γραμμές ώστε να δημιουργηθούν τρεις στήλες: στη 2^η στήλη γράψτε ως τίτλο “περισσότερο προνομιούχοι/-ες”, στην 3^η στήλη γράψτε “λιγότερο προνομιούχοι/-ες” και στην 1^η στήλη γράψτε ως τίτλο “παράγοντες”
- 2** Καθώς γράφετε, εξηγήστε στους/στις μαθητές/-τριες: **θα φτιάξουμε ένα “χάρτη ισχύος”, ο οποίος θα περιλαμβάνει ομάδες ανθρώπων που έχουν μεγαλύτερη ισχύ/εξουσία (πιο προνομιούχοι/-ες) και ομάδες που έχουν λιγότερη (λιγότερο προνομιούχοι/-ες) καθώς και τους παράγοντες που καθορίζουν αυτές τις ομάδες**
- 3** Μπορείτε να μου δώσετε παραδείγματα ομάδων ανθρώπων στην κοινωνία μας που έχουν εξουσία/ισχύ πάνω σε μια άλλη ομάδα ανθρώπων; Και ποιοι είναι οι παράγοντες που καθορίζουν αυτές τις ομάδες;
- 4** Αν χρειαστεί, για να ξεκινήσετε, μπορείτε να δώσετε το ακόλουθο παράδειγμα: **για παράδειγμα, οι ενήλικοι είναι μια ομάδα που έχει ισχύ πάνω στους ανήλικους και τα παιδιά. Ποιος είναι ο παράγοντας που καθορίζει αυτές τις ομάδες; (Ο παράγοντας είναι η “ηλικία”).**
- 5** Δημιουργήστε μαζί με τους/τις μαθητές/-τριες μια λίστα με ομάδες ανθρώπων που έχουν ισχύ στην κοινωνία μας, μια λίστα με ομάδες πάνω στις οποίες έχουν αυτή την ισχύ και προσδιορίστε τους παράγοντες (βλ. ένα σχετικό παράδειγμα στο Αναμενόμενο Αποτέλεσμα). Όταν ο χάρτης είναι έτοιμος, συζητήστε τι δείχνει:
- 6** Στην κοινωνία μας, οι ομάδες της αριστερής στήλης του Χάρτη της Ισχύος επιτρέπεται να έχουν μεγαλύτερη ισχύ από αυτές στη δεξιά στήλη. Κατά πλειοψηφία, έχουν καλύτερα αμειβόμενες εργασίες και καλύτερα σπίτια, μόρφωση, κοινωνική ασφάλιση, νομική προστασία, αστυνομική προστασία και αντιπροσώπευση στην κυβέρνηση.

Δραστηριότητα 2.2.2

- 7** Παρακινήστε τους/τις μαθητές/-τριες να δώσουν κάποια παραδείγματα. **Για παράδειγμα:**
- ♦ οι γάμοι μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου δεν αναγνωρίζονται από το νόμο
 - ♦ οι εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες συχνά αντιμετωπίζουν περιορισμούς ως προς την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και την εκπαίδευση
- 8** **Ισχύουν τα παραπάνω σε όλες τις περιπτώσεις; Απάντηση:** φυσικά και δεν ισχύουν για κάθε άτομο σε κάθε ομάδα - πάντα υπάρχουν εξαιρέσεις και στις δύο πλευρές. Αλλά συνολικά, οι ομάδες στην αριστερή στήλη έχουν ισχύ εις βάρος των λιγότερο ισχυρών ομάδων, των οποίων η πρόσβαση στους πόρους είναι περιορισμένη ή δεν έχουν καν δικαίωμα πρόσβασης.
- 9** **Πώς αισθάνονται οι ανίσχυρες ομάδες; Και τι μπορεί να τους συμβεί; Απάντηση:** αυτές οι "ανίσχυρες" ομάδες συχνά αποτελούν στόχο άσκησης βίας από τις ισχυρές ομάδες. Θα μπορούσαμε ίσως να τις αποκαλούμε και ομάδες-"στόχο".
- 10** **Μπορείτε να δώσετε παραδείγματα βίας που ασκήθηκε σε ανθρώπους της ανίσχυρης πλευράς** (τα παραδείγματα βίας εναντίον των ομάδων-στόχων μπορεί να περιλαμβάνουν: φυλετική βία, λεκτική επίθεση σε ομοφυλόφιλους, έμφυλη βία, βία κατά των παιδιών)
- 11** **Κλείστε τα μάτια σας και σκεφτείτε φορές που βρεθήκατε στην ισχυρή και την ανίσχυρη πλευρά** (δώστε 1 λεπτό στους/στις μαθητές/-τριες)
- 12** **Τι κάνουν οι άνθρωποι που βρίσκονται στην ανίσχυρη πλευρά για να αντισταθούν στην καταπίεση και τη βία που υφίστανται; Απάντηση:** ενώνονται και πιέζουν για κοινωνική αλλαγή
- 13** **Πώς μπορούν οι άνθρωποι που βρίσκονται στην ισχυρή πλευρά να χρησιμοποιήσουν τα προνόμια τους ώστε να αντιδράσουν στην καταπίεση και τη βία; Απάντηση:** να αναγνωρίσουν ότι έχουν προνόμια, και να εργαστούν για να προωθήσουν την κοινωνική αλλαγή χρησιμοποιώντας αυτά τους τα προνόμια.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα

Δείγμα Χάρτη Ισχύος (Προσαρμοσμένος από εργασία του Oakland Men's Project)		
Παράγοντες	Περισσότερο Προνομιούχοι/-ες	Λιγότερο Προνομιούχοι/-ες
Φύλο	Άνδρες	Γυναίκες
Ηλικία	Ενήλικοι	Παιδιά, Ηλικιωμένοι
Πλούτος/Οικονομικό επίπεδο	Πλούσιοι	Φτωχότεροι
Εργασία	Αφεντικό/ Εργαζόμενος/-η	Υπάλληλος/ Άνεργος/-η
Μόρφωση	Ανώτερη βαθμίδα	Κατώτερη βαθμίδα
Οικογενειακή κατάσταση	Παντρεμένοι/-ες	Χωρισμένοι/-ες ή ανύπαντροι/-ες
Σεξουαλικός προσανατολισμός	Ετερόφυλοι/-ες	Ομοφυλόφιλοι, λεσβίες
Περιοχή κατοικίας	Αστική	Αγροτική
Εθνική ιδιότητα	Ντόπιοι/-ες	Μετανάστες/-τριες
Εθνικότητα/ Θρησκεία	Πλειοψηφία	Μειοψηφία
Υγεία/ Ψυχική υγεία	Αρτιμελείς/ Υγιείς	Ανάπηροι/-ες/ Διαταραγμένοι/-ες
HIV	HIV Αρνητικός ή Αδιάγνωστος	HIV -Οροθετικοί/-ές

Χρήσιμες πληροφορίες για τον/την εκπαιδευτικό

Αφού δώσουν οι μαθητές/-τριες τις απαντήσεις τους, ρωτήστε τους/τις για παράγοντες που δεν ανέφεραν και συμπληρώστε μαζί τους το χάρτη, περιλαμβάνοντας όλους τους παράγοντες και τις ομάδες που είναι σχετικές με την κοινωνία και την κουλτούρα των μαθητών/-τριών.

Εάν οι συμμετέχοντες/-ουσες διαπληκτιστούν κατά τη δημιουργία του χάρτη (π.χ. εάν ένα άτομο υποστηρίξει ότι οι γυναίκες στην πραγματικότητα έχουν μεγαλύτερη ισχύ από τους άνδρες), τονίστε ότι η συζήτηση αφορά στην κοινωνική ισχύ, όχι την ατομική ισχύ: π.χ. για να αποκτήσουν οι γυναίκες το δικαίωμα ψήφου, στο οποίο αντιπήθεντο πολλοί άνδρες, χρειάστηκε αγώνας, ο οποίος ήταν μακρόχρονος ακριβώς εξαιτίας αυτής της ανισορροπίας ισχύος.

Το δείγμα χάρτη ισχύος που παρουσιάστηκε παραπάνω μπορεί να προσαρμοστεί, εάν είναι αναγκαίο, ώστε να συμβαδίζει με την κοινωνία και την κουλτούρα των μαθητών/-τριών.